

**QORTI ĆIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)**

**ONOR.İMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)**

Illum, l-10 ta' Novembru 2021

Rikors Numru : 146/2020 JPG

Kawza Numru : 10

AE

Vs

SE

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' AE, datat 14 ta' Gunju 2020, a fol 1 li jaqra hekk:

1. *Illi l-partijiet izzewgu nhar il-hmistax t'Awwissu tas-sena elf, disa' mijas u tnejn u disghin (15.08.1992) u miz-zwieg tagħhom twieldu tliet ulied, GE li twieled f'X u tewmin KW u SE li twieldu f'Y.*
2. *Illi l-partijiet ilhom bi proceduri pendenti ghall-iktar minn erba' snin;*
3. *Illi mill-provi ser jirrizulta li l-partijiet m'ghandhomx investimenti u ammonti sostanzjali fil-banek, filwaqt li entrambi huma impiegati. Fil-fatt il-mara tahdem bhala phlebotomist gewwa l-Oncology Section fi hdan Sir Anthony Mamo, filwaqt li r-Ragel jahdem bhala welder mal-privat;*
4. *Jirrizulta u mhux kontestat illi l-konvenut qed jivversa biss Eur 200 li jinkludi kolloxbhala manteniment ghall-bint KE li għadha studenta fuq bazi full time,*

filwaqt li l-ispejjez kollha qed terfahom l-Omm;

5. *Illi l-kontestazzjoni tal-kawza odjerna hija fuq id-dar matrimonjali, stante li l-konvenut jallega li din hija tieghu biss, pero` kif anke rrizulta mix-xhieda moghtija mir-Rappresentant tal-Awtorita` tad-Djar fis-seduta tas-6 ta' Mejju 2021, il-partijiet xtraw il-propjeta` in kwistjoni permezz tal-iskema tal-gharajjes u fil-fatt il-esponenti agixxiet ta' presta nome u ghalhekk hija għandha sehem mill-istess fond ukoll;*
6. *Illi ormai l-esponenti ilha li harget mid-dar matrimonjali għal xhur shah u dan minhabba episodji ta' vjolenza domestika kommessi minn zewgha kemm fuqha u kemm fuq l-ulied u dan kif anke rrizulta fix-xhieda moghtija mill-Haddiema Socjali fis-seduta tas-6 ta' Mejju 2021;*
7. *Illi l-esponenti llum qed tħix f'post bil-kera mingħand l-Awtorita` tad-Djar, f'kirja li originarjament kienet tħajjal lill-Ommha li giet nieqsa xi zmien ilu. Jirrizulta wkoll illi l-bint SE llum hija gravida u għandha ghaxar gimghat tqala;*
8. *Illi għalhekk l-esponenti tixtieq li tirranga l-post fejn hija qed tħix prezentament, biex il-bint SE tibda tabita magħha u tkun komda, b'kamra kemm għaliha u kemm għat-tarbijsa li gejja fid-dinja; madanakollu kwalsiasi benefikati li ser tkun qed tagħmel l-esponenti, l-intimat ser ikollu sehem minnhom u huwa għalhekk li l-esponenti qed tipprosegwi f'din l-istanza;*
9. *Illi għalhekk l-esponenti tixtieq tippervalixxi ruhha mid-dispositiv tal-artikolu 55 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta u qed titlob li dina l-Onorabbli Qorti tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti li tezisti bejn il-kontendenti;*
10. *Illi t-talba tal-esponenti bl-ebda mod ma tippregudika lill-konvenut, anzi l-esponenti tikkontendi illi huwa fl-interess taz-zewg partijiet li jkunu jistgħu jagħixxu f'atti civili mingħajr il-kunsens ta' xulxin u kif ukoll li ma jibqghux responsabbi għad-djun li xi hadd minnhom jista' talvolta jagħmel; liema hsieb gie anke kondiviz mill-Qorti tal-Appell fil-kaz **Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi** deciz fit-28 ta' Marzu 2014 fost hafna gurisprudenza ohra;*

11. Illi f'dar-rigward, il-Qorti tal-Appell iddikjarat illi:-

*“In tema legali jinghad illi l-Artikolu 55 tal-Kap. 16 li fuqha hija bbazata t-talba attrici, jaghti l-fakolta’ lil parti jew ohra li “f’kull zmien: matul is-smiegh tal-kawza ta’ firda titlob il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni tar-residwu taht amministrazzjoni separata li tkun tezisti bejn il-konjugi.....t-talba ghall-waqfien m’ghandieq tinghata jekk parti tkun ser issofri “pregudizzju mhux proporzjonat”. **Inoltre, l-oneru tal-prova ta’ dan ir-rekwizit jirrisjedi fuq min qed jallegah, skont il-principju incumbit ei qui dicit non ei qui negat.**”¹ (Emfasi Mizjuda);*

12. Illi b’zieda u minghajr pregudizzju ghas-suespost, jigi rilevat ukoll illi l-konvenut fir-risposta guramentata tieghu m’oggezzjonax għat-talba tal-esponenti ghax-xoljiment u t-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti u anke ressaq l-istess talba fil-kontrotalba intavolata minnu u għaldaqstant, hu m’ghandux għalfejn jopponi ghall-istess talba imressqa permezz tar-rikors odjern;

Għaldaqstant, l-esponenti bir-rispett titlob illi dina l-Onorabbi Qorti joghgħobha:

1. *tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti li tezisti bejn il-partijiet u dana ai termini tal-art. 55 tal-Kap 16, kif ukoll*
2. *tordna li l-istess ordni tigi nnotifikata lid-Direttur tar-Registru Pubbliku u timponi fuqu terminu, sabiex istess ordni tigi debitament registrata minn l-istess direttur.*

Rat li l-atti tar-rikors, d-digriet u tal-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat illi l-intimat ta’ ruhu b’notifikat bir-rikors de quo u bid-digriet ta’ din il-Qorti fis-seduta tal-5 ta’ Lulju 2021 u ddikjara illi ma kellux oggezzjoni ghall-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti. Di piu’ l-partijiet ddikkjaraw li ma kellhomx sottomissionijiet x’jaghmlu u stiednu l-Qorti tghaddi

¹ Rik. Gur. 257/11, **Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi** deciza mill-Qorti tal-Appell nhar it-28 ta’ Marzu 2014

ghas-sentenza. (Vide fol 58);

Rat l-atti u d-dokumenti esebit kollha tal-kawza;

Ikkonsidrat:

Illi din hija sentenza in parte wara talba maghmula mill-attrici permezz ta' rikors datat 14 ta' Gunju 2021 fejn talbet lil dina l-Qorti tordna il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ezistenzi bejn il-partijiet u dana ai termini tal-artikolu 55 (1) tal-Kodici Civili. Dan l-artikolu jipprovdi s-segwenti:

“Il-qorti tista’, f’kull zmien matul is-smiegh tal-kawża ta’ firda, fuq talba ta’ wieħed jew l-ohra mill-miżżeġin, tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta’ residwu taht amministrazzjoni separata li tezisti bejn il-miżżeġin.”

Skond is-subinciz (2) tal-istess artikolu, l-ordni tal-waqfien tal-komunjoni għandha tingħata b'sentenza u skont is-subinciz (3) l-ordni tal-waqfien tkun tghodd minn meta s-sentenza tħaddi in gudikat.

Illi r-raba sub-inciz tal-istess artikolu imbagħad jipprovdi illi:

“Qabel tordna l-waqfien tal-komunjoni kif provdut f’dan l-artikolu, il-qorti għandha tqis jekk xi parti tkunx sejra tħati preġudizzju mhux proporzjonat bil-waqfien tal-komunjoni qabel is-sentenza tal-fida.”

Illi kif ingħad fis-sentenza fl-ismijiet: **Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi**, deciza mill-Qorti tal-Appell fit-28 ta' Marzu 2015:

“In tema legali jingħad illi l-Artikolu 55 tal-Kap.16 li fuqha hija bbazata t-talba attrici jagħti l-fakolta’ lil parti jew ohra li “f’kull zmien matul is-smiegh tal-kawża ta’ firda titlob il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni tar-residwu taht amministrazzjoni separata li tkun tezisti bejn il-konjugi.....t-talba ghall-waqfien m’għandhiex tingħata jekk parti tkun ser issofri “preġudizzju mhux proporzjonat.” Inoltre, l-oneru tal-

prova ta' dan ir-rekwizit jirrisjedi fuq min qed jallegah, skond il-principju incumbit ei qui dicit non ei qui negat."

Illi wkoll fil-kawza fl-ismijiet: **Desiree Lowell sive Desiree Lowell Borg vs Michael Lowell** deciza mill-Qorti tal-Appell fit-30 ta' Ottubru 2015, fejn il-Qorti tal-Appell ikkonfermat li is-sentenza moghtija mill-Qorti Civili (Sezzjoni Familja) ntqal:

"...il-Qorti tosserva li l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ma jista' jkun ta' ebda pregudizzju ghas-sehem tal-attrici mill-assi li talvolta din tiskopri wara li twafqet il-komunjoni, ghax il-waqfien tal-komunjoni jirreferi ghal futur u mhux ghal dawk l-assi li diga' dahlu u qegħed in fil-komunjoni anke jekk ad insaputa tal-attrici

In vista tan-nuqqas ta' opposizzoni registrata seduta stante nhar il- 5 ta' Lulju 2021 mill-konvenut u tal-konferma tieghu illi m'huwiex ser isofri pregudizzju jekk il-Qorti tordna il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti, il-Qorti tqis illi m'hemm ebda ostakolu sabiex it-talbiet tal-attrici jigu milqugha.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tippronunzja l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ai termini tal-Artikoli 55 (1) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, u tordna n-notifika ta' din is-sentenza lid-Direttur tar-Registru Pubbliku a spejjeż tal-attrici.

Spejjeż riservati ghall-vertenza finali.

Moqrija

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli

Deputat Registratur